

Onderwijsambassadeurs
en leerkrachten vertellen

Impact maken in de praktijk

Voorwoord

Van idee naar programma dat werkt!

Meintje Spijker

Directeur-bestuurder Stichting
Onderwijsambassadeurs

In de afgelopen vijf jaar is het idee van 'werken met onderwijsambassadeurs' uitgegroeid van een klein intern project binnen schoolbestuur PCOU Willibrord naar een programma dat nu landelijk actief is. Van de inzet van onderwijsambassadeurs op scholen in de stad Utrecht tot de oprichting van Stichting Onderwijsambassadeurs en de uitbreiding naar nieuwe regio's.

We ontlasten leerkrachten, creëren meer aandacht voor leerlingen, bevorderen kruisbestuiving tussen sectoren en enthousiasmeren

mensen voor het onderwijs. Dit levert werkgeluk op voor alle betrokkenen: leerlingen, leerkrachten en onderwijsambassadeurs. Het geeft ons het vertrouwen dat we iets neerzetten wat echt werkt!

Samen verantwoordelijk

Stichting Onderwijsambassadeurs wordt inmiddels door velen omarmd. Vrijwilligers geven hun kostbare tijd aan de scholen, leerkrachten en de leerlingen. Als ambassadeurs voor het onderwijs maken zij samen met ons het verschil. Wij ervaren dagelijks dat de samenleving klaarstaat

om met plezier en aandacht bij te dragen aan het behoud van leerkrachten en de verhoging van onderwijskwaliteit.

Laat je inspireren door de verhalen van de onderwijsambassadeurs en leerkrachten. Elk verhaal weerspiegelt op een unieke manier hoe zij samen een waardevolle verbinding aangaan, die voor iedereen een blijvende impact maakt!

Inhoud

Inleiding

p.04

Feiten & cijfers

p.07

Deelnemende (school)besturen, samenwerkingspartners en financierende partijen

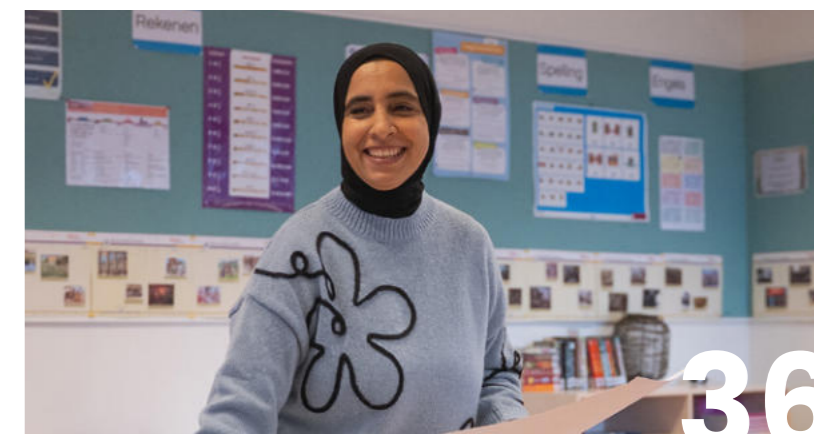
p.40

Colofon

p.41

Interviews met acht onderwijs- ambassadeurs en leerkrachten

p.08 → 39

Inleiding

Met Stichting Onderwijsambassadeurs bouwen we aan een duurzame verbinding tussen school en samenleving. Wij geloven dat goed onderwijs een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Iedere leerling verdient het om gezien te worden. Iedere leerkracht verdient waardering, aandacht en steun.

Onze visie is een schoolomgeving waar onderwijs en samenleving in verbinding met elkaar leerlingen begeleiden in hun ontwikkeling en groei.

Dat doen we door mensen van buiten het onderwijs, van ondernemers tot gepensioneerden, als onderwijsambassadeur in de klas te brengen. Zij staan vrijwillig en structureel één dag per week naast de leerkracht voor minimaal een half schooljaar.

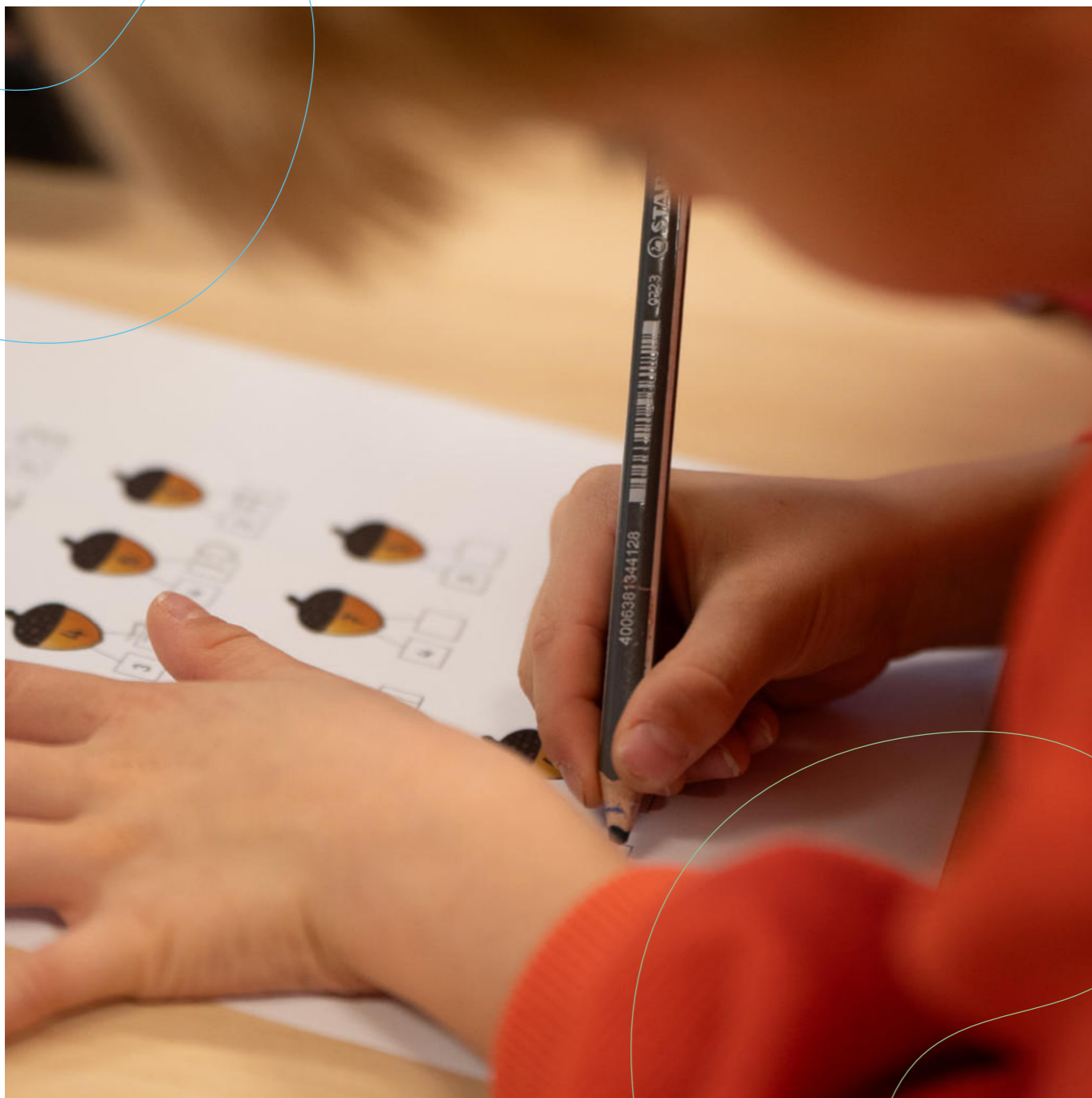
Ze bieden ondersteuning, delen hun levenservaring, brengen frisse energie en helpen het onderwijs te verrijken.

Dit alles is alleen mogelijk dankzij samenwerking. Met schoolbesturen die ruimte maken voor hulp vanuit de samenleving, programmaleiders die het initiatief binnen deze besturen vormgeven en regionale partners en onderwijsregio's die het programma omarmen, een podium geven en helpen financieren.

Dankzij deze gezamenlijke inzet konden in de afgelopen vijf jaar 285 onderwijsambassadeurs leerkrachten ondersteunen op 160 basisscholen.

In dit magazine lees je de ervaringen van onderwijsambassadeurs en leerkrachten. Wat brengt deze samenwerking in de klas hen? Wat leren ze van elkaar? En wat gebeurt er op de dagen dat ze samen voor de klas staan? Hun verhalen geven een oprechte blik in de dagelijkse praktijk.

Feiten & cijfers

2020-2025

totaal aantal
onderwijsambassadeurs

285

totaal aantal
uren ondersteuning

68.400

totaal aantal
deelnemende basisscholen

160

totaal aantal
blijve kinderen

7150

totaal aantal
**betrokken onderwijs-
professionals**

855

heeft gekozen voor
**opleiding en/of baan in
het onderwijs**

26%

Samen kun je echt veel meer dan alleen

Marcel (leerkracht)

08

Meester Marcel, leerkracht van groep zes bij basisschool de Triangel in Weesp, staat er dit schooljaar op dinsdag niet alleen voor. Jan-Joost ondersteunt Marcel één dag in de week als onderwijsambassadeur. Er is een waardevolle en duurzame samenwerking ontstaan die veel betekent voor Marcel als leerkracht, voor de leerlingen en voor Jan-Joost als onderwijsambassadeur. Samen creëren Jan-Joost en Marcel op dinsdag een leeromgeving waarin kinderen niet alleen kennis opdoen, maar zich ook gezien en gesteund voelen.

Marcel (55) is al meer dan 25 jaar werkzaam in het onderwijs. Als leerkracht streng maar rechtvaardig, bevlogen en groot voorstander van evidence informed werken in het onderwijs, wat betekent dat onderwijspraktijken en -strategieën gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderzoek en bewezen effectiviteit. Het onderwijs, het lesgeven, het vak zouden wat hem betreft centraal moeten staan. Want als dat goed gaat dan komt het met het kind ook goed. Marcel vertelt dat hij in eerste instantie sceptisch tegenover het idee van een onderwijsambassadeur in zijn klaslokaal stond: "Toen het idee van de inzet van onderwijsambassadeurs voor het eerst

ter sprake kwam, was ik niet enthousiast. Het leraarschap is een vak en als je iemand in de klas krijgt die het vak niet verstaat of daar niet mee om weet te gaan, dan heb je er eigenlijk vooral een zorg bij. Dat was toen. Een vooroordeel. Ik denk er nu compleet anders over", besluit hij met een glimlach.

Jan-Joost (50) was geen nieuw gezicht op basisschool de Triangel toen hij aan meester Marcel werd gekoppeld. Hij had er op dat moment namelijk al een schooljaar op zitten als onderwijsambassadeur in Weesp. Jan-Joost heeft met zijn expertise in het opschalen van kleinere bedrijven voornamelijk in de commerciële sector gewerkt.

Op dit moment is hij huisman, vrijwilliger en geeft regelmatig advies aan start-ups. Hoewel het onderwijs goed bij hem past, ziet Jan-Joost een overstap naar het leraarschap niet zitten. "Op dit punt in mijn leven wil ik me niet op één ding richten en wat dat betreft is de full-time opleidingsroute naar het leraarschap wel een barrière. Ik geniet nu gewoon van mijn rol als onderwijsambassadeur en dat is voor mij op dit moment genoeg."

Jan-Joost beschouwt het onderwijsambassadeurschap als een mooie kans om impact te kunnen maken in het onderwijs op verschillende manieren: "Je kunt verschil maken voor kinderen door ze dat moment van begrip te laten ervaren – het 'gloeilampje' boven het hoofd, wanneer ze iets ineens begrijpen. Zit dat zó!? Nu begrijp ik het! Hier kun je in de klas een bijdrage aan leveren", vertelt hij enthousiast. "Maar ook voor leerlingen die minder gemotiveerd zijn, het moeilijk hebben of uitdagend gedrag vertonen kun je soms iets betekenen. Daarnaast is het waardevol om, in tijden van hoge werkdruk en schaarste, voor leerkrachten bepaalde zaken af te kunnen vangen", vervolgt hij.

→

“Bovendien vind ik het zelf ook gewoon ontzettend leuk om met de energie van kinderen te werken. Er gebeurt zoveel in de klas, en ik geniet ervan om daar deel van uit te maken, geen dag is hetzelfde en de dynamiek in de klas geeft me echt energie.”

Die energie, dynamiek én de goede verstandhouding tussen Jan-Joost en Marcel is tijdens de les duidelijk voelbaar. Jan-Joost is voor de klas niet zomaar ‘het hulpje van de meester’, Marcel en Jan-Joost vormen een team dat helemaal op elkaar ingespeeld lijkt te zijn. Na een klassikale uitleg van Marcel mogen de leerlingen zelfstandig aan de slag. Jan-Joost leidt dit moeiteloos in goede banen, helpt leerlingen waar nodig en loopt rond om eventuele vragen te beantwoorden, waardoor Marcel zijn handen vrij heeft voor individuele gesprekken met leerlingen. De rolverdeling lijkt heel natuurlijk te verlopen, niemand komt aandacht tekort en er is hier en daar zelfs tijd voor een grapje.

“Jan-Joost weet mij op een hele fijne manier echt te ontlasten”, vertelt Marcel na de les. “Er is in de loop van het schooljaar, mede dankzij Jan-Joost, weer wat meer ruimte ontstaan om over te kunnen

Ik zie nu in de praktijk hoe lastig het is om te werken in een omgeving waar allerlei verschillende niveaus en gedragsproblematiek samenkomen.

Jan-Joost
(onderwijsambassadeur)

gaan op inhoud, terwijl het aan het begin van het schooljaar vaak nog ging over gedrag”, vertelt Marcel. “Als leerkracht kies je in lastige situaties of bij heftig gedrag uiteindelijk voor de groep, dat moet wel”, legt hij uit. “Intensieve individuele aandacht schiet er dan bij in en Jan-Joost heeft hier dit schooljaar een enorme bijdrage kunnen leveren want samen kun

je echt veel meer dan alleen.” Jan-Joost beaamt dat juist die individuele aandacht echt verschil kan maken. “Ik zie nu in de praktijk hoe lastig het is om te werken in een omgeving waar allerlei verschillende niveaus en gedragsproblematiek samenkomen, hoe ingewikkeld het is om daar goed mee om te gaan”, vertelt hij. “Het helpt de klas als geheel verder als er meer ruimte is

voor individuele aandacht. Ik kan een leerling met lastig gedrag bijvoorbeeld even uit de groep nemen, zodat Marcel zich op de groep kan richten. De les kan dan gewoon doorgaan terwijl iemand die uitdagend gedrag vertoont zich tegelijkertijd gezien kan voelen. Het is fantastisch als je daarbij kunt helpen”, aldus Jan-Joost.

Volgens Marcel is ruimte voor individuele aandacht overigens altijd belangrijk, ook als alles in de klas op rolletjes loopt. “Op een dag als vandaag kan ik, dankzij de hulp van Jan-Joost, echt even de tijd nemen om één-op-één met leerlingen in gesprek te gaan. Die individuele gesprekken met leerlingen vind ik enorm waardevol, omdat ze leren in twee richtingen mogelijk maken: ik leer van hen, en zij leren van mij,” legt Marcel uit. “In een professionele leeromgeving draait het wat mij betreft altijd om samen leren,” vervolgt hij. “Dat geldt niet alleen voor leerlingen en leerkrachten, maar ook voor collega’s onderling. De samenwerking met Jan-Joost is ook vanuit die invalshoek heel waardevol. Het is fijn om samen te kunnen sparren en te leren: Wat zie jij? Wat zien wij? Wat kan beter? Hoe zou jij dat aanpakken? Die gesprekken zijn inspirerend, juist omdat Jan-Joost hier, met zijn wetenschappelijke achtergrond en persoonlijke ervaring als vader, een goede kijk op heeft.”

De samenwerking werpt in de klas zijn vruchten af en er blijkt in de loop van het schooljaar echt meer tijd te zijn ontstaan om weer op inhoud over te kunnen gaan.

Marcel is dan ook enorm blij dat hij de samenwerking ondanks zijn initiële twijfel een kans heeft gegeven. “De dinsdag met Jan-Joost is voor mij echt een prettige dag; ik kan op die dag veel meer dan dat ik zonder Jan-Joost zou kunnen en als je kinderen meer kunt geven dan je eigenlijk in je eentje zou kunnen doen, dan is dat van onschatbare waarde”, besluit hij. “Kijk, voor mij is het heel simpel”, vult Jan-Joost aan. “Ik ben er om Marcel te ondersteunen. Waar stagiaires bijvoorbeeld begeleiding en hulp nodig hebben bij hun professionele ontwikkeling, is dat voor mij in mijn rol als onderwijsambassadeur echt anders. Ik hoef niet de beste te worden in iets, ik heb geen andere opdrachten, dat is niet het doel. Als ik Marcel ergens bij kan helpen, dan help ik hem. Dit is voor mij ook wel een hele relaxte positie om te hebben en als je dan een goede samenwerking hebt, dan breng je elkaar plezier.” 🧑🏫

Hoe dat er in de praktijk uit ziet?

” Dankzij de inzet van Wouter ontstaat er meer ruimte voor persoonlijke aandacht

Mariska (adjunct-directeur)

“Al vanaf de basisschool wist ik het zeker: ik word archeoloog,” vertelt Wouter, gemeentelijk archeoloog en vader van twee kinderen. Toch vraagt hij zich steeds vaker af of het niet mooi zou zijn om zijn werk als archeoloog te combineren met een rol in het basisonderwijs. Als onderwijsambassadeur ondersteunt hij nu één dag per week de leerkracht van groep 8 op basisschool Het Drieluik in Almere. “Het onderwijsambassadeurschap is een mooie kans om het basisonderwijs van binnenuit beter te leren kennen,” vertelt Wouter enthousiast. En de school? Die beschrijft zijn inzet als ‘een waar cadeautje’.

Na een aantal verkennende gesprekken besloot adjunct-directeur Mariska Gelijk, via Stichting Onderwijsambassadeurs, de samenwerking met Wouter aan te gaan. En met succes! Wouter zet zich inmiddels al voor het tweede schooljaar op rij met veel plezier in voor de school. Mariska is vol lof over zijn inzet: “We hebben het echt getroffen met Wouter. Hij weet op een prachtige manier invulling te geven aan het idee achter het ambassadeurschap: het ontlasten van onze leerkrachten.”

Wanneer meester Wouter voor de klas staat, lijkt het voor een buitenstaander alsof hij dit al zijn hele leven doet. Hij straalt rust uit, is enthousiast en zoekt actief de interactie met zijn leerlingen. Maar hoewel Wouter al ervaring heeft in het onderwijs – hij was vijf jaar gastdocent in het hbo en geeft vanuit zijn werk bij de gemeente regelmatig archeologielessen op basisscholen – geeft hij aan dat het soms echt wel een zoektocht is geweest om zijn plek te vinden binnen de dynamiek van de school. “Als onderwijsambassadeur krijg

je de unieke kans om te ervaren hoe het onderwijs op je overkomt”, vertelt Wouter na afloop van de les. “Pas je in het onderwijs? Hoe verhoud je je tot de groep en de dynamiek van de school?”

“Er is een bepaalde hiërarchie,” vervolgt hij. “Het kost tijd om daarin je plek te vinden. Gelukkig voel je gaandeweg steeds beter aan wanneer je zichtbaar moet zijn en wanneer je beter op de achtergrond kunt blijven. Je ontdekt hoe je je in bepaalde situaties het beste kunt opstellen in een groep: hard of juist zacht? Hoe krijg je de kinderen in de juiste modus? Als dat eenmaal lukt, volgt de informatieoverdracht vanzelf. Dat is iets wat mij persoonlijk heel erg aanspreekt en wat ik tegelijkertijd moeilijk vind, je bent hier immers niet voor opgeleid. In mijn tijd als onderwijsambassadeur ben ik me er nog meer van bewust geworden dat het leraarschap echt een heel breed vak is dat maatschappelijk ondergewaardeerd wordt: onderwijs is veel meer dan alleen lesgeven en kennisoverdracht.”

Wouters rol in de klas is heel organisch gegroeid. Wat begon met simpele klusjes, is uitgegroeid tot een veelzijdige en waardevolle →

bijdrage. “Dankzij de inzet van Wouter ontstaat er meer ruimte voor persoonlijke aandacht”, vertelt Mariska. “Wouter loopt bijvoorbeeld rond om leerlingen te helpen, waardoor de leerkracht even de tijd heeft voor gesprekken of gerichte begeleiding, en soms neemt Wouter juist groepjes leerlingen onder zijn hoede die extra uitdaging nodig hebben op het gebied van rekenen of wiskunde. Dat je leerlingen dat stukje individuele aandacht kunt bieden, vind ik een cadeautje.” “Als atelierschool proberen we vakken zoveel mogelijk aan een centraal thema te koppelen”, vervolgt Mariska, “op dit moment gaat het over geschiedenis, en Wouters expertise als archeoloog is daar een perfecte aanvulling op. Zo wordt ieders kracht benut en hier leren kinderen weer van. Dat dynamische, dat is heel mooi.”

Ondanks zijn aanvankelijke onzekerheid en persoonlijke zoektocht heeft Wouter echt het gevoel dat hij verschil maakt op school. Meester Wouter is helemaal opgenomen in het team van Het Drieliuk en ‘zijn leerlingen’ vinden het maar wat jammer als hij zijn eigen klas verlaat om tijd te besteden aan het verzorgen van archeologielessen in andere klassen. “Je merkt daardoor

dat je als leerkracht geaccepteerd bent binnen de groep en dat is een mooi compliment.”

Wouter blijft zich zolang het haalbaar blijft graag inzetten als onderwijsambassadeur, hij geniet namelijk nog steeds iedere week van zijn rol op school. Op termijn wil Wouter misschien zelfs kijken of hij zijn werk bij de gemeente kan combineren met een betaalde baan in het onderwijs. “De dynamiek bij de gemeente is heel anders,” legt hij uit. “Bij de gemeente kun je bedenken hoe iets zou moeten worden uitgevoerd. Op een heel abstract niveau wordt er over onderwijs gesproken, over huisvesting, over lerarentekort. In de klas ben je als het ware ‘de vingertop’ die echt voelt in de praktijk hoe dat nou helemaal uitwerkt, dat vind ik ook heel erg leuk. Het onderwijs is wat dat betreft veel directer, de combinatie lijkt me in de toekomst heel mooi.”

Mariska hoopt dat Wouter zich voorlopig nog in wil blijven zetten voor de school en is heel blij dat Stichting Onderwijsambassadeurs de verbinding tussen school en samenleving faciliteert: “Wij staan hier als school heel erg voor open; enerzijds om te laten zien

hoe mooi onderwijs eigenlijk is, maar ook omdat het fijn is dat er iemand helpt”, vertelt ze. Scholen die twifelen over de inzet van een onderwijsambassadeur zou ze dan ook willen meegeven: “probeer het gewoon eens! Als je mensen hebt met passie voor onderwijs die met je meedenken en meedoen, waarom niet? Stichting Onderwijsambassadeurs faciliteert deze verbinding en dat werkt heel prettig.” 🧑🏫

🗨️ **Onderwijs is zoveel meer dan alleen lesgeven en kennisoverdracht.**

Wouter (onderwijsambassadeur)

Hoe dat er in de praktijk uit ziet?

De inzet van Toineke als onderwijsambassadeur werkt voor mij echt werkdrukverlagend

Marieke (leerkracht)

16

Toen Toineke met pensioen ging na een lange carrière als callcenter-manager, stond de carrière van juf Marieke juist net op het punt van beginnen. Nu anderhalf jaar later staan ze samen in het klaslokaal van groep 3 op de Barbaraschool in Bunnik. Sinds het begin van dit schooljaar ondersteunt Toineke één dag in de week in groep drie als onderwijsambassadeur. Toineke krijgt enorm veel energie van haar rol op school en voor Marieke en de leerlingen is juf Toineke niet meer weg te denken op de dinsdag.

“Juf, ik ga je missen.” Zegt een van de leerlingen tegen Toineke voordat ze de deur uitloopt omdat de dag erop zit. “Wat lief, maar ik ben er volgende week gewoon weer hoor.” “Dat weet ik...”, antwoordt het meisje. Slechts een van vele voorbeelden waaruit blijkt dat Toineke haar plek in de klas helemaal heeft gevonden. Het is aan het einde van de schooldag dan ook overduidelijk: juf Toineke is geliefd en haar bijdrage in de klas doet ertoe.

Toineke kijkt na haar pensionering terug op een uitdagende, dynamische en intensieve loopbaan. De laatste twintig jaar van haar carrière was ze werkzaam als callcenter-manager bij een verzekeringsmaatschappij, waar

ze leiding gaf aan haar eigen team, meewerkte aan verschillende organisatiewijzigingen, strategieën ontwikkelde en trainingen gaf om klantgerichte service naar een hoger niveau te tillen. “Het was elke dag scoren, mensen aansturen, mensen opleiden, heel veel trainingen geven. Heel anders dus dan wat ik hier nu doe”, vertelt ze. “Al komt mijn ervaring in het aansturen van teams en het begeleiden van mensen hier goed van pas. Het draait nog steeds om het stimuleren van groei, alleen nu bij jonge kinderen in plaats van volwassenen.”

Het was niet zo dat Toineke met haar handen in het haar zat toen zij met pensioen ging, in →

tegendeel: ze vertelt met een grote glimlach over haar zeven kleinkinderen, twee honden en een voorliefde voor heel veel verschillende activiteiten en ze hoefde ze zich dan ook zeker niet te vervelen. Toch duurde het niet lang voordat ze besloot om toch weer aan de slag te gaan. Een oud-buurmeisje, die als leerkracht werkt, tipte haar over de rol van onderwijsambassadeur. "Ze wist dat ik altijd graag schilder, knutsel en kinderen help. Ze zei: dit is écht iets voor jou en het idee sprak me direct aan. Ik heb altijd graag met kinderen gewerkt, dus ik dacht: waarom niet?" Na een intake-gesprek bij de Barbaraschool in Bunnik voelde ze direct een klik en besloot zich één dag in de week in te zetten voor de school, iets dat voor Toineke niet voelt als een verplichting: "Ik heb nog geen dag gemist, ik vind het geweldig," vertelt ze. "Ik krijg er energie van om de dag samen met het team en de leerlingen door te brengen. Het is heerlijk om een bijdrage te leveren aan hun ontwikkeling. Sommige kinderen zijn bijvoorbeeld nog heel onzeker en hebben net dat extra zetje nodig. Ik geniet ervan om ze te zien groeien."

Juf Marieke is nu zo'n anderhalf jaar geleden afgestudeerd en staat sinds die tijd voor de klas op de school waar ze haar stage liep. Marieke omschrijft het leraarschap als een prachtig vak dat helemaal bij haar past. "Ik kan het niet precies uitleggen," vertelt Marieke enthousiast. "Werken in het onderwijs voelt gewoon als iets dat bij mij hoort. Het is geweldig om kinderen te mogen begeleiden en samen met hen naar doelen toe te werken. Het moment waarop een leerling het ineens begrijpt - het kwartje dat valt - dat is magisch. Samen ontdekken hoe ik hen kan ondersteunen om hun doelen te bereiken. Dat maakt dit vak zo bijzonder." Toch is de werkdruk in het onderwijs hoog en hoewel zij zelf nooit heeft overwogen te stoppen, begrijpt ze dat leerkrachten het weleens moeilijk hebben. Marieke is dan ook enorm blij met de hulp van Toineke. "Toen begin dit schooljaar de vraag werd gesteld welke groep de hulp van een onderwijsambassadeur wel zou kunnen gebruiken, leek me dat een uitgelezen kans voor groep drie. Er zijn altijd wel een paar kinderen die net even wat extra uitleg of juist wat meer uitdaging nodig hebben", legt ze uit. "Het is fijn als iemand daarbij kan helpen."

"De inzet van Toineke als onderwijsambassadeur werkt voor mij echt werkdrukverlagend", vervolgt ze. "Als leerkracht heb je

helaas niet altijd de ruimte om heel uitgebreid met een leerling te gaan zitten, of het nou gaat om leerlingen die nog erg onzeker zijn en wat

extra aandacht kunnen gebruiken, of om leerlingen die baat hebben bij meer verrijking van het aanbod. Toineke ondersteunt daar nu in en dat werkt heel prettig. Kinderen die een verrijker aanbod kunnen gebruiken, doen nu bijvoorbeeld een klein stukje van de instructie mee en gaan daarna mee met juf Toineke. Ik heb daar dan geen omkijken meer naar. Ik weet dan gewoon dat het goed komt. Voor mij persoonlijk is het ook heel fijn om er iemand anders bij te hebben; bijvoorbeeld om even te kunnen sparren. Ik heb soms ook echt nog wel zoiets van oh, wat moet ik hier nou mee? Hoe zou je dat aanpakken? Dan is ook wel heel fijn dat je niet alles alleen hoeft te doen."

Toineke dént er niet over om na dit schooljaar te stoppen als onderwijsambassadeur. Als het aan haar ligt dan blijft ze dit nog heel lang doen. "Ik geniet volop van alles dat ik meemaak in de klas, het geeft me energie. Elk kind is anders, en het is geweldig om te ontdekken wat hen drijft en hoe ik daarbij kan helpen. Het is prachtig om de vooruitgang te volgen en te weten dat ik daar een rol in speel, bovendien leer ik zelf ook iedere keer weer wat bij. Wat ik bijvoorbeeld heel mooi vind om te zien is dat

Marieke veel geduld heeft en tegelijkertijd paal en perk weet te stellen.

Dat vind ik een hele mooie combinatie. Ze bereidt haar lessen altijd goed voor en is enorm enthousiast. Het is een genot om dat mee te kunnen maken." 🧑🏫

👉 Ik krijg er energie van om de dag samen met het team en de leerlingen door te brengen.

Toineke (onderwijsambassadeur)

Hoe dat er in de praktijk uit ziet?

☞ **Dat wij op school gebruik mogen maken van de hulp van Marieke, is echt heel erg fijn en bijzonder**

Ilse (leerkracht)

20

Marieke (37) is moeder van twee kinderen en werkt in het dagelijks leven op de peutergroep van de kinderopvang. Sinds het begin van dit schooljaar werkt Marieke als onderwijsambassadeur op Basisschool 't Palet in Heeswijk-Dinther, waar ze juf Ilse op de vrijdag ondersteunt in groep 1-2. Ilse en Marieke zijn helemaal op elkaar ingespeeld en zorgen samen voor een warme omgeving waar de kleuters tot bloei kunnen komen.

Op het schoolplein is het een gezellige boel. De zon schijnt en juf Ilse zit samen met Marieke tussen de kleuters op het plein. Juf Ilse vertelt dat ze al ruim 27 jaar ervaring in het onderwijs heeft en nog elke dag geniet van haar werk. "Kinderen dagen je uit, verrassen je en zorgen ervoor dat je elke dag met een glimlach begint, dat maakt het onderwijs zo mooi", verklaart ze vol enthousiasme. Ilse staat bij basisschool 't Palet voor de klas bij de kleuters van groep 1-2. "Ik vind het heerlijk, ik word er blij van", vertelt Ilse met een grote glimlach. "Ik vind het super belangrijk dat kinderen fijn met elkaar omgaan, dat je als klas echt een team bent. Een team waar je mee kunt spelen, waar je mee kunt lachen en mee kunt huilen. Dat je het ook weleens moeilijk mag hebben, dat er verdriet mag zijn, dat er wel eens

ruzie kan ontstaan en dat je het ook weer goed kunt maken samen. Dat 'samen-sterker-gevoel' in het onderwijs vind ik heel erg mooi en bij de kleuters heb je daar toch wel de meeste ruimte voor. Je bent als juf degene die een veilige omgeving kan creëren, waar kinderen zichzelf mogen zijn en samen groeien." Op vrijdag creëren Ilse en Marieke deze omgeving samen.

Marieke heeft altijd al met kinderen willen werken en op verschillende momenten in haar leven zag zij voor zich dat ze als kleuterjuf helemaal op haar plek zou zijn. De route naar het leraarschap bleek niet te passen in haar leven en ze vond uiteindelijk een mooie loopbaan in de kinderopvang waar ze werkt als juf op de peutergroep. Nu haar eigen kinderen naar school gaan en er wat meer ruimte is ontstaan

in haar leven, kwam het onderwijsambassadeurschap op haar pad. "Ik hoorde over dit initiatief en besloot om mij aan te melden. Het leek mij een mooie manier om in de praktijk te ontdekken of ik in de toekomst misschien alsnog de stap naar het leraarschap zou willen wagen. Ik werk nog steeds op de peutergroep, maar mag nu op vrijdag ook proeven van het onderwijs en dat vind ik fantastisch", vertelt ze enthousiast.

Het lijkt als vanzelf te gaan in de klas; Ilse en Marieke maken er samen een feestje van, onderling maar zeker ook voor de kleuters. "Het zat vanaf de kennismaking eigenlijk al direct goed met de klik", vertelt Ilse. "Hoewel het concept van onderwijsambassadeurs nieuw voor me was, was ik direct na de eerste kennismaking met Marieke heel erg enthousiast", vertelt Ilse. "Je hebt er opeens iemand bij die al wat ouder is en zelf ervaring heeft met kinderen, daar kun je natuurlijk alleen maar heel erg blij mee zijn."

"Na onze kennismaking hebben we eerst eens goed gekeken naar het dagritme op de vrijdag en vervolgens hebben we besproken wat Marieke leuk zou vinden om te doen en wat fijn zou zijn voor →

De afwisseling vind ik echt heel leuk. De ene keer zit ik apart met groepjes leerlingen, dan help ik bij het knutselen of zetten we samen een hoekje in elkaar.

Marieke (onderwijsambassadeur)

mij en de klas”, vertelt Ilse. Marieke draait op de vrijdagen volledig mee in de klas en geniet daar met volle teugen van: “De afwisseling op de vrijdagen vind ik echt heel leuk. De ene keer zit ik apart met groepjes leerlingen, dan help ik bij het knutselen of zetten we samen een hoekje in elkaar. Ik ga mee in het dagritme en doe wat ik kan om te helpen. Ik leer veel van Ilse als juf; ze is lief en weet tegelijkertijd heel goed grenzen te bepalen voor de kinderen, dat is voor mij echt een voorbeeld. Ik kijk altijd erg uit naar de vrijdag omdat het werk dankbaar en afwisselend is, dat maakt het elke week weer leuk.”

Marieke heeft dankzij haar werk in de kinderopvang op de peutergroep al veel ervaring met kinderen en deze ervaring sluit goed aan op haar rol als onderwijsambassadeur in de kleuterklas. “Op de peutergroep leren de kinderen bijvoorbeeld al wat kringgedrag en eenvoudige opdrachtjes,” legt ze uit. “Het is prachtig om te zien hoe de kinderen zich verder ontwikkelen als ze de peutergroep verlaten omdat ze oud genoeg zijn om naar school te gaan. Ik ervaar nu echt wat er hierna gebeurt en ook hoe groot die stap kan zijn. Ik geniet volop van

de ontwikkeling die de kinderen doormaken; waar de ene leerling bijvoorbeeld al aan het lezen is, is de ander nog heerlijk speels. Het is heel leuk om daarin de verschillen te zien en ik vind de combinatie tussen opvang en onderwijs echt fantastisch. Het is heel mooi dat ik dingen mee kan nemen van de peuters naar hier, maar ook weer andersom. De combinatie is wat dat betreft ook heel waardevol.”

Ook Ilse kijkt uit naar de vrijdagen. “Marieke is goud!”, vertelt Ilse lachend. “Haar ervaring, het inzicht en het durven maakt dat haar inzet ook daadwerkelijk zorgt voor het verlichten van de werkdruk. Ik heb bijvoorbeeld ook veel met stagiaires gewerkt,” legt ze uit.

“En hoewel je er dan ook iemand bij hebt in de klas, voelt dat compleet anders. Stagiaires zijn vaak nog aan het leren, hebben veel begeleiding nodig, zijn vaak onzeker en nemen veel minder snel initiatief. Je merkt heel sterk dat mijn rol dan heel anders is en dat geldt ook voor de toegevoegde waarde van die persoon voor mij als leerkracht en voor de leerlingen. Marieke ziet dingen en pakt dingen aan. Ze heeft haar eigen kwaliteiten die ze ook durft te laten zien en mag laten zien. Dat wij hier op school gebruik van

mogen maken, dat is gewoon echt heel erg fijn en bijzonder.”

Omdat de samenwerking voor zowel Marieke als Ilse zo goed bevalt, hopen ze allebei van harte dat er aan het einde van het schooljaar geen einde aan de samenwerking hoeft te komen. “Ik zou nog heel lang onderwijsambassadeur kunnen blijven bij ‘t Palet want ik voel me hier ontzettend thuis en ik kom altijd weer thuis met een hoop mooie verhalen en nieuwe ervaringen”, vertelt Marieke. “Mede dankzij mijn rol als onderwijsambassadeur realiseer ik me steeds vaker dat ik op termijn misschien tóch de overstap wil maken naar het onderwijs, ook al vraagt dat een lange weg..” 🧑🏫

Ik haal veel waardevolle praktijkervaring uit deze rol

Jus (onderwijsambassadeur)

Jus, moeder van drie kinderen, is werkzaam als vakdocent wiskunde en drama bij de Marnix Academie waar zij studenten begeleidt die worden opgeleid tot leerkracht in het basisonderwijs. Dit schooljaar zet zij zich daarnaast één dag in de week in als onderwijsambassadeur bij Kindcentrum Haarzicht. Jus ondersteunt hier op maandag juf Femke en het team van de middenbouw. Met haar specialisme in drama en rekenen hoopt ze niet alleen de leerlingen extra ondersteuning te bieden, maar ook de leerkrachten enigszins te ontlasten. Femke en het team zijn blij met de specialistische kennis van Jus en maken hier dan ook dankbaar gebruik van.

Toen de Marnix Academie besloot om twee collega's, een vakdocent en een ondersteuner, de kans te geven zich een schooljaar lang als onderwijsambassadeur in te zetten, was Jus meteen enthousiast. "Ik besloot mij aan te melden omdat ik dit zag als een mooie kans om meer praktijkervaring op te doen en een bijdrage te leveren aan het onderwijssysteem, waarin veel leerkrachten overvraagd worden," vertelt ze. Jus werd gekoppeld aan Kindcentrum Haarzicht, waar juf Femke een coördinerende rol vervult in de samenwerking.

Als onderwijsambassadeur met specialistische kennis wordt Jus voornamelijk ingezet op het gebied van rekenvaardigheid.

In een mooie open ruimte tussen de klaslokalen in, zit Jus bij Kindcentrum Haarzicht met twee meiden om tafel. Samen werken ze aan rekensommen en Jus legt waar nodig geduldig uit hoe ze de berekening het beste kunnen aanpakken. Het gaat er ontspannen aan toe. Jus maakt aantekeningen die ze na afloop tussen de bedrijven door aan juf Femke overhandigt die

een klassikale uitleg verzorgt in het lokaal iets verderop. Als het tijd is voor pauze op het plein, loopt Jus met de leerlingen mee naar buiten. Femke heeft daardoor even wat ruimte om wat te vertellen over de bijzondere samenwerking die hier dit schooljaar is ontstaan.

"Toen duidelijk werd dat er bij ons op school een onderwijsambassadeur aan de slag zou gaan, hebben we in overleg bekeken waar deze inzet uitkomst zou kunnen bieden", legt Femke uit. "We zijn een startende school die hard groeit en volop in beweging is. In de onderbouw hadden we al meer naar visie toegewerkt. Hier stonden het thematisch en groepsdoorbroken werken bijvoorbeeld al beter, terwijl in de middenbouw al wel groepsdoorbroken werd gewerkt maar het thematisch werken nog in mindere mate was opgezet. We zouden er dit schooljaar dan ook een grote klus aan hebben om dit goed vorm te geven en extra handen leken ons daarbij helpend. Bovendien hadden we binnen het team te maken met een aantal langdurig zieken. De combinatie van 'er moet iets gebeuren' en het feit dat we als team nog niet op volle sterkte waren zorgde ervoor dat we besloten om de →

onderwijsambassadeur in te zetten bij ons in de middenbouw”, vertelt Femke.

“Na onze kennismaking hebben we samen gekeken wat het beste zou passen”, vervolgt Femke. “Omdat Jus specialist is in rekenen, besloten we gaandeweg om haar daar voornamelijk op in te zetten; zo kunnen we haar talent optimaal benutten”, legt Femke uit. “Jus neemt bijvoorbeeld leerlingen apart om individueel of in kleine groepjes aan rekenvaardigheid te werken. Ze maakt daarbij aantekeningen, zodat ik snel kan zien waar de knelpunten zitten voor bepaalde leerlingen. Hier kan ik dan weer mee aan de slag, bijvoorbeeld door mijn klassikale uitleg hier op aan te passen. Dit werkt heel prettig omdat je als leerkracht vaak niet de tijd hebt om kinderen uit de groep te nemen en heel specifiek één-op-één ergens aan te werken. Jus zorgt dat er ruimte ontstaat voor extra verdieping en dat is erg waardevol.”

Jus merkt zelf ook dat de individuele aandacht bij rekenvaardigheid voor leerlingen echt een verschil kan maken en geniet ervan als ze leerlingen een stapje verder weet te helpen. “Waar een leerkracht weinig tijd heeft om echt apart met

leerlingen te gaan zitten, heb ik die tijd als onderwijsambassadeur juist wel. Je merkt dat leerlingen hier baat bij hebben en bovendien krijg je zo ook de kans om een band met de kinderen op te bouwen. Het geeft een goed gevoel als je leerlingen echt dat zetje hebt kunnen geven dat ze nodig hadden”, vertelt Jus. “Ik haal daarnaast veel waardevolle praktijkervaring uit deze rol”, vervolgt ze. “Ik heb in mijn werk als vakdocent echt heel veel aan ondersteunende verhalen die mijn lessen kracht bij kunnen zetten. Een heel praktisch voorbeeld hiervan is dat het mij opviel dat kinderen die de splitsingen van tien nog niet geautomatiseerd hadden, vastliepen bij sommen onder de honderd. Als vakdocent op de pabo helpt dit mij om mijn verhaal kracht bij te zetten. Ik kan dan in mijn les over rekenen met sommen tot honderd, vertellen over die ene leerling die ik laatst op maandag in de klas heb kunnen helpen. Dit maakt je verhaal levendiger en zorgt ervoor dat de les meer tot de verbeelding spreekt bij mijn studenten. Mijn ervaring als onderwijsambassadeur levert waardevolle input op, zowel voor mezelf als voor mijn studenten, leerkrachten en leerlingen.”

Op persoonlijk vlak is het onderwijsambassadeurschap ook een mooie ontdekkingstocht voor Jus. “Hoewel het nu – met drie jonge kinderen thuis – praktisch en financieel niet haalbaar is om de overstap naar het leraarschap te maken, waardeer ik deze kans om te onderzoeken of ik die optie in de toekomst open wil houden voor mezelf. Het onderwijsambassadeurschap zorgt ervoor dat je een completer beeld krijgt bij de verantwoordelijkheden van een leerkracht en dat helpt om in de toekomst een weloverwogen beslissing te kunnen nemen”, legt ze uit.

Dit schooljaar is voor zowel Jus als Kindcentrum Haarzicht hoe dan ook een waardevolle periode gebleken die aan beide kanten tot nuttige en mooie inzichten heeft geleid. De specialistische ondersteuning van Jus helpt de leerlingen verder en biedt het team nieuwe inzichten. Jus doet tegelijkertijd waardevolle praktijkervaring op, wat haar werk als vakdocent verrijkt. Een win-win-win-situatie. 👥

Hoe dat er in de praktijk uit ziet?

Ik gun het iedere ouder om een half jaartje onderwijs-ambassadeur te zijn

Josje (onderwijsambassadeur)

28

Josje, een van de eerste onderwijsambassadeurs in de gemeente West Betuwe, weet met een achtergrond in communicatie en als moeder van vier kinderen, waarvan twee met een extra ondersteuningsbehoefte, hoe moeilijk het soms is om passende begeleiding te vinden binnen het onderwijssysteem. Als onderwijsambassadeur hoopt ze met haar eigen ervaringen bij te dragen aan meer begrip tussen school en gezin op het moment dat het wat moeilijker gaat én hoopt zij dat kinderen zich door de extra handen meer 'gezien' kunnen voelen. Als onderwijsambassadeur ondersteunde ze eerst IKC de Stek in Est en zet ze zich nu in voor de Taalschool van Stichting Fluvium. Daar zijn ze blij met iemand als Josje.

"Tijdens een bijeenkomst van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van Fluvium, gaf de bestuurder aan dat ze op zoek waren naar onderwijsambassadeurs en wilden proberen om het concept binnen Fluvium van de grond te krijgen. Mijn man was hierbij aanwezig en kwam die dag enthousiast thuis, hij zei: 'Josje, dit is echt iets voor jou.'" Op dat moment werkte Josje als vrijwilliger voor het Ronald

McDonald Huis in Utrecht en voelde ze de ruimte om ook één dag per week aan de slag te gaan als onderwijsambassadeur en besloot zich aan te melden.

"In het onderwijs staan leerkrachten dagelijks voor grote uitdagingen", zegt Josje. "Kinderen hebben allemaal hun eigen behoeften, en soms komen zij uit situaties die extra aandacht en begrip vragen, daar heb ik persoonlijk ervaring

mee. Toch is er binnen scholen niet altijd voldoende kennis, tijd of middelen beschikbaar om hier optimaal mee om te gaan en ik ben door mijn eigen ervaring gaan begrijpen hoe ingewikkeld het kan zijn voor een leerkracht om kinderen met bijzondere situaties goed te ondersteunen," legt Josje uit. Josje had het gevoel dat zij met haar eigen ervaring als ouder een waardevolle bijdrage zou kunnen leveren door haar kennis te delen om zo meer begrip en verbinding te creëren. "Daarnaast had ik het gevoel dat ik een kind zou kunnen zien en dat ik ruimte zou kunnen creëren waardoor meer kinderen zich gezien zouden voelen," vertelt ze over haar keuze om zich aan te melden.

Josje werd gekoppeld aan IKC De Stek in het dorpje Est. Een kleine school in een kleine gemeenschap. Alles behalve onbekend terrein want haar vier kinderen doorliepen hier hun basisschooltijd en Josje heeft zich als moeder altijd zeer nauw betrokken gevoeld bij de school. "IKC de Stek is een kleine school met slechts 43 leerlingen die de lat hoog legt, voor de leerlingen maar zeker ook voor het team. Er wordt echt geprobeerd om het beste in kinderen naar boven te halen en →

het is heel bijzonder om mee te maken hoe hard het team hiervoor werkt." Voor zowel de school als voor Josje zelf was het bijzonder om de samenwerking opeens vanuit een andere verhouding voort te zetten en het werd een waardevolle samenwerking. Dankzij Josje ontstond er meer ruimte voor individuele aandacht en één-op-één begeleiding bij taal en lezen in het bijzonder.

"Als onderwijsambassadeur bij IKC de Stek kreeg ik de ruimte om op een passende manier invulling aan de rol te geven die voor beide kanten nieuw was", vertelt Josje. "Samen hebben we gekeken naar dingen als: Waar ben je goed in? Waar ligt jouw kracht en waarin kun je ons ontlasten?", gaat ze verder. "Zelf ben ik gek op taal en ik vind het heel belangrijk dat kinderen goed leren lezen en dat ze taal goed leren gebruiken. Ik haalde dan ook veel plezier uit de begeleiding die ik hierbij kon bieden en hier ben ik op school dan ook voornamelijk op ingezet."

Op 1 januari kwam er een einde aan de samenwerking want het bleek toch heel lastig om te wonen en werken in een kleine gemeenschap. Toch kijkt Josje terug op een mooie

en leerzame periode en had het voor geen goud willen missen. "Ik gun het iedere ouder om een half jaartje onderwijsambassadeur te zijn", vertelt ze vol overtuiging. "Gewoon omdat je je er als ouder zo bewust van wordt dat leerkrachten kneiterhard werken en echt niet alles in de gaten kunnen houden. Ik denk dat je dat als ouder vaak niet ziet. Na een week op de school was mij al direct duidelijk: een leerkracht kán niet alles zien. Daar is geen tijd voor. Al gun ik het de kinderen wel."

In haar tijd bij IKC de Stek merkt Josje dat haar interesse in een loopbaan in het onderwijs is gewekt. Ze leerde zichzelf en haar wensen daarin beter kennen. "Dat is het mooie van het onderwijsambassadeurschap", legt ze uit. "Je kunt samen echt kijken naar waar je goed in bent, waar je kwaliteiten liggen en krijgt zo de kans om zelf je drive te vinden, een drive waarvan je misschien niet eens wist dat je die had." Josje ging om tafel met Stichting Fluvium en keek naar mogelijkheden om een rol te vervullen op school, zonder daadwerkelijk zelf voor de klas te staan. Toen er een leuke kans voorbij kwam, greep ze die dan ook met beide handen aan:

Josje begeleidt nu, betaald, een aantal uur per week een jongen die dankzij deze begeleiding een plek in het reguliere onderwijs kan behouden. Josje hoopt deze rol in de toekomst nog aan te kunnen vullen met een andere functie als onderwijsprofessional.

Niet lang na haar vertrek bij IKC de Stek besloot Josje dat ze klaar was voor een nieuw avontuur als onderwijsambassadeur. Sinds kort is ze daarom twee ochtenden per week te vinden in het Linge-huis in West Betuwe, waar zich de taalklas van Fluvium bevindt. Hier krijgen anderstalige leerlingen een jaar lang openbaar onderwijs met specifieke aandacht voor het leren van de Nederlandse taal. Directeur Daniël legt uit dat de aard van de school vraagt om een andere bezetting dan gebruikelijk is in het basisonderwijs. "Onze school bestaat momenteel uit twee groepen met in totaal ongeveer dertig leerlingen", vertelt hij. "Deze kinderen komen uit verschillende landen, zoals Oekraïne en Syrië, en vaak uit moeilijke omstandigheden. Dat vraagt dan ook om passende begeleiding. Voor elke groep hebben we een vaste leerkracht en een onderwijsassistent, waardoor er dagelijks vier mensen direct

betrokken zijn bij het primaire proces. Daarnaast hebben we een intern begeleider en krijgen we ondersteuning van een handvol vrijwilligers, waaronder Josje, die als onderwijsambassadeur twee ochtenden per week het team en de leerlingen ondersteunt."

Hoewel de taalschool vaker samenwerkt met vrijwilligers, merkt Daniël op dat de inzet van Josje wel degelijk verschilt van die met anderen. "Het grote verschil met andere vrijwilligers, is dat Josje als onderwijsambassadeur echt onderdeel is van ons team", gaat hij verder. "Ze is er bij de dagstart om acht uur, samen met de rest van het team, en hoort precies wat er die dag op de planning staat. We bespreken met haar welke ondersteunende taken ze kan oppakken en krijgt de ruimte om hier op haar eigen manier invulling aan te geven", vertelt Daniël. "Andere vrijwilligers komen vaak maar kort en zijn meer incidenteel betrokken bij de dagelijkse gang van zaken. Josje is structureel aanwezig en volledig geïntegreerd in onze werkwijze en dat maakt deze samenwerking anders."

Josje vertelt dat ze langzaam haar weg op de taalschool begint te

vinden. "Het nieuwkomersonderwijs brengt een heel andere dynamiek met zich mee. De kinderen hier hebben veel meegemaakt en hebben een bepaalde onrust in zich waardoor het soms al heel wat is als ze op een stoel blijven zitten", legt ze uit. "Ik probeer waar mogelijk te ondersteunen in de klas en ga vaak één-op-één met leerlingen zitten om ze te begeleiden."

Josje haalt persoonlijk een gevoel van nederigheid uit het werken met deze kinderen. "Het raakt me hoe veel verdriet, zorgen en ontberingen deze kinderen hebben doorstaan. Sommigen zijn hier zonder hun ouders, niet wetende of ze die ooit weer zullen zien. Dit besef zet mijn eigen dagelijkse zorgen in een ander perspectief. Ik merk ook dat ik hier echt een bijdrage kan leveren doordat ik als onderwijsambassadeur de ruimte heb om een kind even apart te nemen en kan helpen waar nodig, zodat hij of zij daarna weer kan doen met de les. Dat is iets waar leerkrachten vaak geen tijd voor hebben."

Daniël is blij met de bijdrage van Josje op school en is enthousiast over het onderwijsambassadeurschap. "De inzet van een onderwijsambassadeur zien wij als een

manier om maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen", legt hij uit. "Het onderwijs heeft te maken met een lerarentekort, en hoe meer mensen we kunnen enthousiasmeren voor een carrière in het onderwijs, des te beter voor Nederland en het onderwijs in zijn geheel. Als dankzij het onderwijsambassadeurschap uiteindelijk een paar mensen echt voor kiezen om in het onderwijs te blijven, dan is dat een mooie win voor iedereen en bovenal biedt het ons extra ondersteuning op school - Josje is twee ochtenden per week hier om ons te helpen, en dat bevalt tot nu toe erg goed." 🧑🏫

🗨️ Je kunt samen echt kijken naar waar je goed in bent.

Daniël (directeur)

Hoe dat er in de praktijk uit ziet?

” Nienke heeft niet alleen de leerlingen maar ook mijzelf geïnspireerd om meer te gaan lezen.

Tom (leerkracht)

32

Nienke (28) werkt bij de Gelijke Kansen Alliantie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en zet zich in het dagelijks leven in voor gelijke kansen in het onderwijs. Nienke duikt anderhalf jaar lang nog dieper in de praktijk door zich in te zetten als onderwijsambassadeur. Iedere vrijdag is Nienke te vinden op KC Leyenburg in Den Haag, waar dit schooljaar een bijzondere samenwerking is ontstaan. Meester Tom vormt samen met Nienke een team dat elkaar en de leerlingen van groep 7 weet te inspireren.

Misschien komt het door de klik en het oprechte enthousiasme van Nienke, misschien helpt het ook wel dat meester Tom als onlangs afgestudeerd zij-instromer maar al te goed weet hoe belangrijk het is om in een warm bad terecht te komen en zelf enorm openstaat om te blijven leren. Hoe het ook zij, de sfeer in de klas is fantastisch en Nienke krijgt alle vrijheid om op vrijdag haar enthousiasme en aanstekelijke liefde voor lezen op de klas over te brengen. Met succes. Niet alleen de leerlingen worden steeds enthousiaster, ook meester Tom heeft een heel nieuwe kijk gekregen op leesonderwijs en het belang van goede en mooie boeken. Op het raam in groep 7

hangt een poster met de 'Grote Vriendelijke 100', een lijst met de mooiste kinderboeken aller tijden, en de kast in de klas staat inmiddels vol met mooie klassiekers. "Nienkes werk", licht meester Tom vrolijk toe.

Nienke werkt in het dagelijks leven fulltime bij de Gelijke Kansen Alliantie van het Ministerie van Onderwijs als coördinator van de Landelijke GKA-agenda's. "Wij werken samen met scholen, gemeenten en maatschappelijke organisaties aan kansengelijkheid in het onderwijs. Binnen de Landelijke GKA-agenda's verenigen scholen zich die eenzelfde soort uitdaging hebben, samen werken we dan aan onderwerpen die op thema

zijn ingericht. We kijken daarbij naar waar de uitdagingen zitten, waar de energie zit en hoe we daar zo goed mogelijk op in kunnen spelen", legt Nienke enthousiast uit. Zelf zet Nienke zich binnen de Landelijke GKA-agenda's vooral in op de thema's taal en het samenwerken met ouders.

"Perfect! Echt iets voor mij", dacht Nienke bij zichzelf toen ze via een collega hoorde over de rol van een onderwijsambassadeur. Ze twijfelde dan ook geen moment en legde contact met Stichting Onderwijsambassadeurs. "Ik wilde heel graag nog veel meer de praktijk opzoeken," legt Nienke uit. "Hoewel ik in mijn werk al veel met de praktijk bezig ben, brengt het onderwijsambassadeurschap je echt nog een stapje dichterbij. Je krijgt de kans om langere tijd één dag in de week de kinderen te leren kennen, te horen wat er speelt op school en te zien wat er allemaal op het bordje van de leerkracht belandt. Nu ik een tijdje meedraai op school, blijkt het inderdaad zo mooi en zinvol als ik hoopte om allerlei thema's, waar ik in mijn dagelijks leven op een andere manier aan werk, samen te zien komen in de school", vertelt Nienke.

→

Nienkes avontuur als onderwijsambassadeur begon een schooljaar eerder al, toen zij in februari 2024 werd gekoppeld aan groep 8 bij KC Leyenburg. Nienke had in haar aanmelding aangegeven enorm van musicals te houden en kon bij groep 8, in aanloop naar de eindmusical, dan ook haar hart ophalen. Nienke voelde zich direct thuis op de ‘fantastisch leuke’ school in Den Haag en zou zich hier ook het daaropvolgende schooljaar inzetten als onderwijsambassadeur. Na haar eerste maanden als onderwijsambassadeur in groep 8, werd Nienke na de zomervakantie gekoppeld aan meester Tom, leerkracht van groep 7, die zelf nog niet eens heel lang leraar is omdat hij pas drie jaar geleden de overstap naar het leraarschap maakte via een zij-instroomtraject.

Meester Tom vertelt stralend over die overstap naar het onderwijs. “Ik ben drie jaar geleden als zij-instromer gestart in het basisonderwijs en het leraarschap voelt als een roeping, niet als werk. De energie die je krijgt als je leerlingen ziet groeien, of dat nou op sociaal-emotioneel vlak is of vakinhoudelijk, is fantastisch en als je dan aan het einde van het jaar

ontdekt dat je echt iets voor iemand hebt kunnen betekenen geeft dat een heel goed gevoel”, vertelt hij met oprecht enthousiasme. “Ik heb dit schooljaar groep 7 onder mijn hoede”, gaat hij verder. “Het is een hele fijne en harmonieuze klas, maar tegelijkertijd ook een klas die uit de coronaperiode komt en, mede daardoor, een leerachterstand heeft opgelopen op sommige vlakken”, legt Tom uit. “Dat was vanuit de visie van de school dan ook een van de redenen om in deze klas te zorgen voor wat meer ondersteuning.” Nienke ondersteunt Tom in de klas bij verschillende taken maar heeft zich voornamelijk, vol enthousiasme, op het leesonderwijs gestort.

“Op vrijdag verzorg ik in de ochtend het leesonderwijs”, vertelt Nienke. “Ik lees voor en ga met leerlingen over het boek in gesprek. Achteraf stel ik vragen als: Welk gevoel zou de hoofdpersoon hebben gehad? Wat denk jij dat er gaat gebeuren? Ik probeer leerlingen op die manier bij het verhaal te betrekken en ze aan het denken te zetten”, legt Nienke uit. Haar aanpak lijkt te werken. Tom is in elk geval erg onder de indruk van wat Nienke nu al heeft weten te bereiken en vindt dat enorm inspirerend. “Het

mooiste is misschien wel dat deze klas echt van ver moest komen als het zelfmotivatie betrof en dat gold zeker ook voor leesonderwijs. Je ziet dat een heel groot deel van de leerlingen in de loop van het schooljaar veel enthousiaster is geworden over het leesonderwijs op vrijdag en dat ze het lezen steeds meer weten te waarderen, dat is heel bijzonder”, vertelt hij. “Ik was me er heus wel van bewust dat lezen belangrijk is, dat we meer moeten lezen op school en dat het niveau in Nederland achteruit gaat”, gaat hij verder. “Maar Nienke heeft mij echt de ogen kunnen openen over mijn eigen bijdrage daarin. Ik ben dankzij Nienke veel bewuster gaan nadenken over de rol die ik hier als leerkracht zelf in kan spelen. Het helpt echt als je als meester zelf meer kinderboeken leest voor een stukje betrokkenheid. Het is belangrijk dat je kunt meepraten, kinderen kunt meenemen en als leerkracht het goede voorbeeld geeft.”

Nienke haalt enorm veel energie uit haar rol op school, niet alleen door de interactie met de leerlingen, maar ook door de samenwerking met Tom. “Tom geeft me de ruimte om van alles uit te proberen, en daardoor leer ik ontzettend veel in

korte tijd, dat is echt fantastisch!”, vertelt ze enthousiast. “De inzichten die ik hier opdoe, kan ik direct toepassen in mijn werk bij de Gelijke Kansen Alliantie. Tom is pas afgestudeerd en heeft veel actuele kennis over thema’s die nu centraal staan in de opleiding. Dat maakt de samenwerking extra waardevol voor mij.” Nienke legt uit dat thema’s als ‘onderwijs vanuit hoge verwachtingen’ en ‘samenwerken met ouders’ dankzij Tom echt tot leven komen. “Tom is bijzonder goed in het samenwerken met ouders, en dat inspireert me enorm. Hij laat mij aansluiten bij gesprekken met ouders, zoals rapport- en preadviesgesprekken, en dat is voor mij ontzettend leerzaam”, vertelt ze. “Het adviesproces is bijvoorbeeld enorm belangrijk met oog op kansengelijkheid. Door te zien hoe Tom dit aanpakt en te zien hoe dit leeft in de praktijk, krijg ik waardevolle inzichten die ik in mijn werk kan gebruiken. Ik waardeer het enorm dat ik de kans krijg om mee te kijken en te leren. Tom staat daar heel open in en geeft me alle ruimte, wat onze samenwerking zo prettig maakt.”

Tom is ervan overtuigd dat de inzet van een onderwijsambassadeur het onderwijs kan verrijken, daar is

de samenwerking met Nienke voor KC Leyenburg het levende bewijs van. “Nienke heeft het talent om een kind het gevoel te geven dat het gezien en serieus genomen wordt. Bovendien weet ze als geen ander haar enthousiasme voor lezen over te brengen, en dat is precies waar haar kracht ligt. Het is in mijn beleving echt belangrijk om een onderwijsambassadeur in te zetten op een manier die aansluit bij de kwaliteiten van die persoon. Als je daar als leerkracht voor openstaat en je samen tot een mooie invulling van de rol kan komen, dan levert de samenwerking tussen een leerkracht en een onderwijsambassadeur echt iets heel bijzonders op.”

Meester Tom hoopt overigens dat hij Nienke in haar resterende tijd bij KC Leyenburg stiekem kan overhalen om de overstap te maken naar het leraarschap, zoals hij destijds zelf ook heeft gedaan. “Ik blijf het gewoon proberen”, zegt hij grinnikend. “In wezen zie ik gewoon een juf naast me staan.” Nienke lacht maar laat zich daar wijselijk niet verder over uit. 🧑🏫

Hoe dat er in de praktijk uit ziet?

Ik krijg de ruimte om mijn eigen draai te geven aan deze rol en om eerlijk te kijken naar het vak

Samira (onderwijsambassadeur)

36

Samira werkt al bijna twintig jaar bij de gemeente Amsterdam, waar ze vanuit Werk en Participatie vier dagen per week inwoners begeleidt die vaak met complexe vragen en situaties te maken hebben. Na negentien jaar bij dezelfde organisatie begint het te kriebelen, merkt ze. Door haar betrokkenheid bij de school van haar eigen kinderen en eerdere ervaringen met jongeren, groeide de vraag of het onderwijs misschien bij haar zou passen. Samira besloot zich aan te melden als onderwijsambassadeur en is dit schooljaar één dag per week te vinden in groep acht van de ABBS Elzenhagen in Amsterdam.

Het is vrijdagmiddag en het klaslokaal van groep acht krijgt een winters tintje. Er hangt een ontspannen sfeer, er verschijnen prachtige schilderijen op de ramen van het lokaal en juf Ayse, de vaste leerkracht van deze groep acht, lijkt alles onder controle te hebben. Ondertussen komt Samira met een glimlach en een groepje leerlingen achter haar aan het klaslokaal binnengelopen. Ze zet een aantal kunstig gemaakte papieren sneeuwvlokken op tafel. 'Mooi geworden!', zegt juf Ayse enthousiast. Samira vertelt lachend dat het er op een filmpje toch een stuk eenvoudiger uitzag om ze te

maken dan het in realiteit bleek te zijn.

Samira is er dit schooljaar iedere vrijdag om juf Ayse te ondersteunen bij het reilen en zeilen in en om de klas en dat zorgt ervoor dat er op vrijdagen net wat meer tijd is voor extra activiteiten zoals deze. Even de tijd om een groepje leerlingen apart te nemen voor een knutselactiviteit, wat extra tijd om het klaslokaal te versieren of leerlingen waar nodig extra ondersteuning te kunnen bieden. De inzet van Samira zorgt voor wat lucht en ruimte voor juf Ayse én daarmee ook voor extra aandacht voor de leerlingen.

Dat Samira geen 'echte juf' is maar onderwijsambassadeur, maakt voor de leerlingen overigens geen verschil. Juf Samira is geliefd en hoort er helemaal bij.

Via haar werkgever kwam Samira in aanraking met het initiatief onderwijsambassadeurs: medewerkers krijgen van de gemeente Amsterdam de mogelijkheid zich één dag per week in te zetten als onderwijsambassadeur in het basisonderwijs, waarbij de gemeente een deel van de uren voor haar rekening neemt. Samira greep haar kans en meldde zich aan.

Ze werd gekoppeld aan groep acht van juf Ayse. Dat voelde in eerste instantie spannend: groep acht lag buiten haar comfortzone. Opvallend genoeg gold dat ook voor Ayse, die dit schooljaar voor het eerst lesgeeft aan deze groep. Ayse is gek op haar vak en vertelt liefdevol over het leraarschap, haar rol in de klas en bovenal over haar leerlingen. 'Ik werk bewust vijf dagen in de week en vind het heel erg fijn om hier elke dag te zijn. Het klaslokaal voelt als mijn huiskamer en de band met de leerlingen is heel bijzonder. Je deelt veel met elkaar en ik leef echt met mijn leerlingen mee. Ik ben blij →

dat ik leerkracht ben en zou niets liever willen.'

Toen haar voorafgaand aan het schooljaar werd gevraagd of ze openstond voor de inzet van een onderwijsambassadeur bij haar in de klas, twijfelde ze geen moment. Want hoewel ze enorm gek is op haar werk, weet ze ook als geen ander hoe veeleisend het leraarschap kan zijn en juist als je je zo betrokken voelt bij de leerlingen, kom je eigenlijk altijd wel handen en ogen tekort.

Of de extra handen en ogen op vrijdag helpen? 'Zeker weten. Ik ben ontzettend blij met de hulp van Samira. Het voelt echt als een omslag', vertelt Ayse. 'Samira is er om mij te ondersteunen en dat ervaar ik ook echt zo. Ze draait gewoon mee in de klas, ziet en doet wat er op het moment nodig is en heeft anders dan bijvoorbeeld een stagiaire heel weinig nodig. De extra ruimte die zo ontstaat maakt dat er meer tijd is voor dingen die er normaal gesproken vaak bij inschieten,' gaat ze verder. 'Als iemand me zou vragen te kiezen tussen een stagiaire of een onderwijsambassadeur, zou ik altijd voor dat laatste kiezen', vult ze aan. 'Niet omdat stagiaires niet

👉 Samira is er om mij te ondersteunen en ik ervaar dat ook echt zo.

Ayse (leerkracht)

welkom zijn maar omdat de inzet van Samira direct voelt als een verlichting. Een stagiair komt hier om te leren hoe je les moet geven bijvoorbeeld. Hoe je orde houdt. Een stagiair vraagt natuurlijk om begeleiding. Samira daarentegen draait mee in de klas zonder beoordelingsdruk of leerdoelen en haar ondersteuning kost geen tijd en energie.'

Voor Samira blijkt de ervaring die ze opdoet op de vrijdagen inderdaad een uitgelezen kans om te ontdekken of ze de overstap naar het onderwijs echt wil maken. 'Als onderwijsambassadeur krijg je de kans om zonder de druk van eindverantwoordelijkheid te kunnen ontdekken wat het leraarschap inhoudt en of het bij je zou kunnen

passen. Ayse geeft mij ook echt de ruimte om mijn eigen draai te geven aan deze rol en ook om eerlijk te kijken naar het vak.' Ayse vult aan: 'soms denk ik weleens ik zou Samira iets leukers moeten geven om te doen of haar meer mooie kanten van het vak laten zien, maar uiteindelijk denk ik dat het heel goed is om niet alleen een rooskleurig beeld te schetsen om haar enthousiast te maken over het onderwijs. Dit is wat het is. De mooie momenten maar ook de momenten waarop het minder gaat. Dat zou ik ook andere leerkrachten mee willen geven.'

'Ik vind het op dit moment echt leerzaam op alle vlakken', vertelt Samira. 'Er zijn mooie en minder mooie momenten en ik vind het heel fijn om alles mee te kunnen maken', vervolgt ze. 'Ik heb grote bewondering voor Ayse. Er zijn dagen waarop ik me erover verbaas hoe Ayse het elke dag volhoudt, met volle aandacht voor de klas en alles wat er tussendoor gebeurt. In mijn huidige werk heb ik alle ruimte om mijn werk zelf in te delen en dat is als leerkracht heel anders. Het werk voor de klas staat continu aan.'

Toch geniet ze ook volop en had ze er geen vrijdag willen missen.

Zelfs niet die spannende eerste dag waarop ze toch echt even dacht: "waar ben ik aan begonnen. Dit overleef ik niet een jaar lang". 'Het doet bijvoorbeeld echt wat met me als ik op een onverwacht moment een knuffel krijg, als ik merk dat leerlingen het leuk vinden om met mij iets te gaan doen of als ze steeds vaker op tijd de klas binnenkomen en me met knuffels begroeten. Dat raakt me en voelt ook echt als een compliment', vertelt ze met gepaste trots. 'Verder is het ook leuk te merken dat ik met mijn achtergrond soms ook heel specifiek een bijdrage kan leveren. Ik ben gewend gestructureerd te werken en kon leerlingen daardoor goed helpen bij het maken van het plan van aanpak en kan leerlingen de komende tijd ook goed ondersteunen bij het doorlopen van het keuzeproces in aanloop naar de middelbare school.

Of Samira de overstap naar het onderwijs uiteindelijk gaat maken weet ze nog niet. Feit is wel dat Samira deze beslissing uiteindelijk weloverwogen kan gaan nemen en nú al verschil maakt voor juf Ayse en de leerlingen van groep acht. 👥

Deelnemende (school)besturen

ABSA Scholengroep	Fluvium	SKO
Alberdingk Thijm Scholen	Innoord	SPO Utrecht
Almeerse Scholen Groep (ASG)	Kolom	Stichting Monton
Amos Onderwijs	KS Fectio	Stichting Opwijs
ASKO Scholen	KSU	Stichting PCOGV
ATO-Scholenkring	Lucas Onderwijs	Stichting Prisma Almere
Auro	PCBO	STIP Hilversum
BOOR	PCOU Willibrord	Talent Primair
BS Yunus Emre	RVKO	Vechtstreek + Venen
CBO Zeist	SARO	Vivente
De Haagse Scholen	Scholengroep Holland	Vrije School Utrecht
Eenpitters Amsterdam	SCOH onderwijs & opvang	Werkplaats Kindergemeenschap
Filios Scholengroep	Signum	Zonova
Fluenta	Simon	

Samenwerkingspartners

Deloitte Impact Foundation	MeesterBaan	Stadsnetwerk Gelijke Kansen Jeugd
Gemeente Den Haag	PCOU Willibrord	Stichting Proefwerk
Marnix Academie	SKB Nederland	Transvita

Financierende partijen

Colofon

Dit is een uitgave van
Stichting Onderwijsambassadeurs
www.onderwijsambassadeurs.nl

Concept, creatie en redactie
Kimberly de Vries, Janneke Doornik

Interviews en fotografie
Janneke Doornik

Met dank aan:
Jus Roelofs, Femke Smit, Nienke Dek, Tom van Nispen, Jan-Joost van Dam, Mathijs Thijs, Wouter Smit, Mariska Gelijk, Josje Kershaw, Daniel Koelink, Marieke van Rosmalen, Ilse Brands, Toineke Lapoutre, Marieke Stienstra, Samira Eddahmani en Ayse Kanal.

Vormgeving
Ruben de Gooijer

Copyright
Deze uitgave is eigendom van Stichting Onderwijsambassadeurs. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk of op andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

